

Reactienota advies en overleg bestemmingsplan en MER Derde Ontsluitingsweg Edam-Volendam

4 november 2019

Reactie op toetsingsadvies Commissie voor de milieueffectrapportage

Voor het bestemmingsplan Derde Ontsluitingsweg Edam-Volendam is een milieueffectrapport (MER) opgesteld en afgerond. Het afgeronde MER maakt onderdeel uit van de toelichting van het bestemmingsplan en heeft als bijlage bij het ontwerpbestemmingsplan ter inzage gelegen. In het MER staan de milieueffecten beschreven van het nulplusalternatief en het alternatief Derde Ontsluitingsweg. Het MER functioneert verder als bijlage bij het bestemmingsplan.

De gemeente heeft de Commissie voor de milieueffectrapportage gevraagd om het MER te toetsen en de ingediende zienswijzen daarbij te betrekken. De Commissie heeft een positief toetsingsadvies gegeven. Er behoeft daarom geen aanvulling op het MER te worden gemaakt. De Commissie is van mening dat het MER voldoende informatie bevat om een besluit te kunnen nemen over (het bestemmingsplan voor) de 'Derde Ontsluitingsweg Edam-Volendam', waarin het milieubelang volwaardig wordt/is meegewogen.

Het Toetsingsadvies MER is uitgebracht op 9 september 2019.

De Commissie voor de milieueffectrapportage (m.e.r.) geeft de volgende aandachtspunten mee voor het vervolgetraject, zoals aangegeven in het Toetsingsadvies MER.

Aandachtspunten Commissie m.e.r. voor vervolgetraject	Reactie gemeente
In het voornemen gaan de Blokgoew en de Derde ontsluitingsweg elkaar gelijkvloers kruisen. Dit betekent voor het langzaam- en het landbouwverkeer op de Blokgoew een sterke vergroting van de barrièrewerking. Het MER merkt volgens de Commissie terecht op dat het in de uitwerking van het wegontwerp van groot belang is dat er een veilige oplossing gevonden wordt voor de doorsnijding van de Blokgoew, zodat deze als lokale recreatieve route kan blijven functioneren. De Commissie beveelt aan om de verkeersveiligheid en het effect van de fietsmaatregelen te monitoren en maatregelen achter de hand te formuleren voor als de resultaten tegenvallen.	De gemeente neemt deze aanbeveling over.
Uit de Voortoets in het kader van de Wet Natuurbescherming blijkt dat nadelige effecten op de dichtstbijzijnde Natura 2000-gebieden "Polder Zeevang, Markermeer en IJmeer" uitgesloten zijn. Vanwege de afstand tot het plangebied, gaat het daarbij alleen om de mogelijke nadelige effecten van stikstofdepositie op daarvoor gevoelige habitats als gevolg van autoverkeer. De Commissie wijst er op, dat op het moment dat het plan vastgesteld wordt, de berekeningen uitgevoerd moeten worden aan de hand van het meest actuele AERIUS-model.	Ten behoeve van het vaststellen van het bestemmingsplan zullen nieuwe berekeningen met het meest actuele AERIUS-model worden uitgevoerd.
In het MER is onderzoek gedaan naar de aanwezigheid van beschermde dier- en plantensoorten en zijn de effecten en mogelijke mitigerende maatregelen beschreven. De Commissie beveelt aan om bij vervolgbesluitvorming het veldonderzoek te actualiseren, gezien het tijdsverloop tussen de uitgevoerde inventarisatie en het moment dat het plan wordt uitgevoerd.	Ten behoeve van het vaststellen van het bestemmingsplan is het veldonderzoek geactualiseerd. Het onderzoeksrapport wordt/is bij het vast te stellen bestemmingsplan gevoegd.

Conclusie:

De gemeente neemt de 3 aandachtspunten van de Commissie m.e.r. over in het vast te stellen bestemmingsplan.

Reactie op reactie/opmerkingen van Hoogheemraadschap Hollands Noorderkwartier (HHNK) op de Waterparagraaf (5.7 bestemmingsplan)

Bij mail van 10 juli 2019 heeft het HHNK gereageerd op het ontwerpbestemmingsplan.

Reactie HHNK

Ten eerste wordt opgemerkt dat het ontwerp (zoals in het ontwerpbestemmingsplan is aangegeven) nog verder technisch dient te worden uitgewerkt op het aspect Wateroverlast. Het HHNK wijst erop dat in het nu voorliggende ontwerp met aan weerszijden kades, een beperkte mogelijkheid is voor het afvoeren van regenwater bij piekbuien, waardoor ernstige wateroverlast op de weg kan ontstaan. Hierdoor kan deze weg ondanks de verhoging mogelijk niet meedoen aan de beschreven meerlaagse veiligheid. Geadviseerd wordt in de nadere technische uitwerking de afvoeren van de bermen te ontwerpen naar de waterhoeveelheden bij piekbuien, zodat deze ontsluitingsweg ten alle tijden een bijdrage kan leveren aan de meerlaagse veiligheid. Verder wordt gevraagd de beheerbaarheid van het ontwerp kritisch te bezien.

Het HHNK heeft tevens nog een aantal opmerkingen met betrekking tot de Toelichting, paragraaf 5.7 'Water(paragraaf)', van het bestemmingsplan.

Beantwoording gemeente

In dit stadium is het ontwerp nog globaal van aard met het oog op de ontwikkeling van dit bestemmingsplan. In dit stadium is een nauwkeurige gedetailleerde uitwerking nog niet nodig. Het bestemmingsplan regelt immers de bestemming en niet de concrete uitvoering. In het kader van de uitvoering respectievelijk aanbesteding van de weg zal dit verder worden uitgewerkt en gedetailleerd. Beheersaspecten spelen daarbij uiteraard een grote rol. Het uitgangspunt zal daarbij zijn dat de weg een bijdrage levert aan de meerlaagse veiligheid. Overigens is binnen het globale ontwerp van de weg voldoende ruimte opgenomen voor het onderhoud en beheer van de weg. Daarnaast zal voor de aanleg van de weg en de daarbij behorende werkzaamheden een watervergunning moeten worden aangevraagd bij het HHNK waar deze aspecten tevens een rol spelen.

Reactie HHNK

Het HHNK voert verder in haar reactie nog een aantal opmerkingen aan m.b.t. toelichting onder 5.7 Water(paragraaf):

1. Onder Deltavisie over klimaat: De tekst: Daarmee wil het hoogheemraadschap blijven zorgen voor de randvoorwaarden die wonen en werken onder zeenniveau mogelijk maken, veranderen in: Daarmee wil het hoogheemraadschap samen met de gemeente blijven zorgen voor de randvoorwaarden die wonen en werken onder zeenniveau mogelijk maken. De aanpak van de gevolgen van klimaatverandering is namelijk een taak van zowel gemeente als HHNK.
2. Onder Bodem, *Opbarsting*, de zin: "Het hoogheemraadschap adviseert om zowel de sloten als de dijken en de weg in de voorbelasting te zetten en de watergangen later uit te graven" eruit halen. HHNK adviseert, maar de keuze en verantwoording is aan initiatiefnemer. Het volgen van ons advies is geen vrijwaring. Tevens is de opmerking over onderloopsheid onjuist, hier is sprake van opbarsten.
3. Onder 5.7.2.2. extra brede evacuatieweg i.r.t. wateroverlast zie 5.
4. Onder 5.7.2.3. onder Duikers: Naast duikers ook de dammen en peilscheidingsdammen vermelden alsmede aanpassing van het peilgebied.
5. Onder 5.7.2.4. wordt het grondwater gekoppeld aan de meerlaagse veiligheid. Dit is onjuist. Dit hoort bij veiligheid (keringen) of oppervlaktewater. Daarnaast is door het ontwerp tussen de kades de weg gevoelig voor overstroming bij hevige regenval en draagt dus juist niet bij aan de meerlaagse veiligheid.
6. Onder 5.7.2.7. : Naast snipperblauw ontstaan er snipperlandjes. Dempingen zijn nu niet opgenomen. Als dit later via een aparte vergunning wordt gedaan moet worden gecompenseerd. Geadviseerd wordt deze op te nemen, omdat er voldoende compensatie in dit plan zit..
7. Onder 5.7.3. Welke versie wordt hier bedoeld? HHNK had wel degelijk opmerkingen. Er staat niet aangegeven wat met de opmerkingen is gedaan.

8. Dwarsprofiel in bocht met verkanting in de weg én water vanaf de hoogte naar beneden. Dit geeft een extra waterbezwaar in binnenbocht (noordzijde). Wellicht moeten hier maatregelen worden genomen in de berm om verweking of uitspoeling te voorkomen..
9. Onder 5.7.2.5. Waterberging en – afvoer: wordt geen algemeen verhaal verteld hoe om te gaan met watersysteem en wordt niets vermeld over Wateroverlast. Er wordt een tekstvoorstel gedaan dat er door het HHNK een watersysteemstudie plaatsvindt naar de veerkracht van het watersysteem tijdens overlast en m.b.t. de knelpunten.
10. Waterplan Edam-Volendam is door de looptijd heen (2002-2010) en afgelopen. Maatregelen zijn uitgevoerd. Dus niet vermelden in de tekst.
11. Watertoets: Beheer en onderhoud is ook een aspect van de watertoets, alsmede eigendommen (persleiding).
12. Tekeningen: Graag aangeven wat noord en zuid is in dwarsprofiel.

Gemeentelijke reactie

1. Hoewel deze tekst letterlijk staat vermeld op de website van het HHNK, is deze tekst overeenkomstig aangepast.
2. Genoemde zin is alsnog uit de tekst geschrapt. Ook is de zin: “Hier zijn positieve resultaten mee behaald ter voorkoming van onder andere onderloopsheid”, geschrapt. M.b.t. de opmerking dat het volgen van het advies van het HHNK geen vrijwaring is, wordt opgemerkt dat dit zo niet in de toelichting staat vermeld. Het wordt gezien als een advies in het kader van de uitvoering. Er staat dat de gemeente zich hiervan bewust is en hiermee rekening houdt. Welk type voorbelasting er wordt gehanteerd is een uitvoeringstechnisch aspect en is op dit moment nog niet bepaald.
3. Zie reactie onder 5.
4. Dit is overigens door het HHNK eerder al aangekaart. Dit staat al vermeld in de tekst boven het kopje “Duikers” onder 5.7.2.3. op blz 71.
5. De zin onder 5.7.2.4 in tweede alinea: “Vanuit meerlaagsveiligheid betekent dit een hoogte die vanuit gevolgenbeperking ook voldoende klimaatbestendig is”, zal worden geschrapt.
6. Zoals uitdrukkelijk aangegeven in de eerdere overleggen met het HHNK wordt alleen door de gemeente de grond van de weg aangekocht. In het kader van de verwerving of eventuele onteigening kan ook niet meer worden geëist in het kader van dit bestemmingsplan. Met de rest kan de gemeente zich helaas niet bemoeien. Overige dempingen zijn niet aan de orde, dan wel dit is een verantwoordelijkheid van de grondeigenaren/pachters en of andere derden (bijv. betrokken boeren).
7. Onder het laatste aandachtspuntje staat als laatste versie v04 genoemd. Het is ons zeer wel duidelijk dat er van de kant van het HHNK opmerkingen waren. Elke keer is na overleg met het HHNK een aangepaste versie opgeleverd. Elke gewenste wijziging is tot op heden doorgevoerd, met uitzondering van de dijkjes waar voor wat betreft de afwatering in het kader van de technische uitvoering nader naar moet worden gekeken. Omdat dit verder een uitvoeringsaspect is, behoeft dit nu in dit kader van het bestemmingsplan, nog niet nader uitgewerkt te zijn. De laatste versie V.06, gedateerd 25 april 2019, is overigens als bijlage 6 bij de plantoelichting gevoegd. In de toelichting zal dit alsnog worden aangepast.
8. Van een dermate verkanting als verondersteld is geen sprake. De verkanting is vooralsnog zeer beperkt, zodat van een verweking of uitspoeling geen sprake kan zijn.
9. Dit stond al in de tekst van de plantoelichting van het bestemmingsplan vermeld. Aan genoemde onderwerpen is voldoende aandacht besteed (5.7.1). Ter verduidelijking wordt de koptekst van 5.7.2.5 veranderd in *Watercompensatie*.
10. Weliswaar is dit Waterplan afgerond, doch het kan in het geheel geen kwaad deze tekst te behouden in de plantoelichting, ook gezien het belang dat de gemeente in het verleden en nog steeds hecht aan de waterbeheersing c.q. -veiligheid en de daartoe uitgevoerde werken en werkzaamheden.
11. Beheer en onderhoud is geen aspect dat onderdeel uitmaakt van een bestemmingsplan en ook niet van de Watertoets volgens eigen informatie van het HHNK. De persleiding staat al vermeld op de verbeelding.
12. Op de dwarsprofielen is dit alsnog aangegeven.

Reactie met betrekking tot proces, overleg en reactie Provincie Noord-Holland inzake inpassing weg en compensatie weidevogelleefgebied

De provincie heeft aanvankelijk ingestemd met een voorgenomen fysieke compensatie van het weidevogelleefgebied. Bij mail (d.d. 17 januari 2019) heeft de provincie (aanvankelijk) laten weten akkoord te gaan om de (oostelijke) groene zones aan weerszijden van de Derde ontsluitingsweg, tussen de weg en de bestaande woonbebouwing, in te richten als compensatiegebied voor weidevogels. Daarbij is wel gevraagd om te kijken of de grondwaterstand in het gebied verhoogd kan worden waardoor onder meer de waarde voor vogels verhoogd wordt.

Aan de provincie is (per mail) medegedeeld dat bij inrichting van die groene zones er zorg voor wordt gedragen dat die een goede functie kunnen vervullen als compensatiegebied voor weidevogels, door onder meer de beplanting niet geschikt te maken voor roofvogels. Voorts is medegedeeld dat de grondwaterstand die nu het polderniveau heeft, al dermate hoog is dat de beoogde ontsluitingsweg verhoogd moet worden aangelegd. Verhoging van de grondwaterstand betekent immers ook verdere verhoging van de beoogde weg. Om de impact op het landschap niet verder aan te tasten, mede vanwege de belangen van omwonenden, is aangegeven dat dit geen optie is.

In het ontwerpbestemmingsplan is de mogelijkheid tot eventuele financiële compensatie overigens niet uitgesloten. In het ontwerpbestemmingsplan is dus ruimte gegeven voor beide mogelijkheden.

Met alle belangen van de provincie Noord-Holland was dus in het ontwerpbestemmingsplan rekening gehouden. Bij mail van 21 juni 2019 is de bekendmaking (met een digitale link naar het betreffende ontwerpbestemmingsplan) aan de betrokken contactpersonen van de provincie Noord-Holland toegezonden met betrekking tot de terinzagelegging van het ontwerpbestemmingsplan Derde Ontsluitingsweg Edam-Volendam (alsmede het MER Derde ontsluitingsweg Edam-Volendam) op basis van artikel 3.8 van de Wet ruimtelijke ordening. Gevraagd is of - indien er nog opmerkingen waren ten aanzien van dit ontwerpbestemmingsplan in het kader van dit bedoeld overleg - de gemeente binnen 6 weken een reactie kon vernemen. Ten overvloede is daarnaast een officiële mededeling gedaan via Ro-info van de provincie Noord-Holland.

Bij mail van 21 juni 2019 heeft de provincie in tegenstelling tot haar eerdere mededeling, laten weten toch te opteren voor financiële compensatie in plaats van compensatie in de vorm van fysieke aanpassingen in het veld. De provincie stelt dat er sprake is van een misverstand dat alsnog gecorrigeerd moet worden. Met betrekking tot deze provinciale wijziging van standpunt is op 9 juli 2019 ambtelijk overleg gevoerd. Op een eerste aanzet van de provincie is in het najaar van 2018 opdracht gegeven de verschuldigde compensatie voor de inbreuk op het weidevogelgebied te laten berekenen aan de hand van vooraf met de provincie afgestemde criteria. Dat resulteerde in een berekeningsresultaat van € 46.710,38. De gemeente geeft er daarentegen - aanvankelijk met de provincie - de voorkeur aan niet te compenseren in geld, maar juist in een op weidevogels afgestemde inrichting van de gemeentelijke grondstroken aan weerszijden van de te realiseren Derde ontsluitingsweg. Ook tijdens het (ambtelijk) gevoerde overleg heeft de provincie nogmaals bevestigd toch de voorkeur te geven aan een financiële compensatie. Als onderbouwing heeft de provincie daarvoor aangegeven dat het een praktijkgegeven is dat in de directe nabijheid van verkeerswegen in het algemeen en dus ook in de nabijheid van deze Derde ontsluitingsweg weidevogels geen leefgebied hebben. Zij zoeken daarvoor meer rustige gebieden.

Gelet op de uiteindelijke provinciale voorkeur voor een financiële compensatie, is aangegeven dat het bevoegd gezag dienovereenkomstig zal worden geadviseerd met gebruikmaking van de door de provincie aangeleverde compensatieovereenkomst. Dit is bij brief van 1 augustus 2019 aan de provincie Noord-Holland bevestigd. Nadat de compensatieovereenkomst wordt ondertekend, wordt deze als bijlage bij de plantoelichting van het bestemmingsplan gevoegd.

Gezien de wijziging van het type compensatie, is (ten opzichte van het ontwerpbestemmingsplan) de aanduiding weidevogelleefgebied verwijderd voor het oostelijke deel van het plangebied.

De provincie heeft verder geen opmerkingen ten aanzien van het ontwerpbestemmingsplan gemaakt.